

VOORWOORD

Ons consumptiegedrag beïnvloedt in belangrijke mate onze gezondheid en ons milieu.

Wij gebruiken dagelijks producten - synthetische of natuurlijke - die aan de basis liggen van een aanzienlijke hoeveelheid afval.

Sommige van die afvalproducten — batterijen, verf, vernis, pesticiden, onderhoudsproducten — kunnen op zich reeds gevaarlijk zijn voor onze gezondheid en ons milieu. Maar ze kunnen nog meer schade aanrichten als ze gemengd worden (bijvoorbeeld in vuilniszakken of in de natuur).

Als u weet dat een kleine, in de natuur achtergelaten knoopbatterij 1 m³ grond of 400 liter water gedurende 50 jaar kan verontreinigen, kunt u zich makkelijk inbeelden welke schade tonnen gevaarlijk afval van uiteenlopende aard aanrichten.

Steeds meer studies tonen ook aan dat de, vaak onvoldoende geventileerde, interieurs van onze woningen verontreinigd worden door de ophoping van gevaarlijke chemische stoffen uit producten en hun bijbehorende afval.

Is dat de prijs van de moderne samenleving? Welke risico's zijn wij bereid te aanvaarden?

Minder afval? Modern leven met minder afval, het kan.

Het is dan ook van het grootste belang om de hoeveelheid en de schadelijkheid van ons afval te beperken. Dat is best mogelijk... zelfs zonder toegevingen te doen op het vlak van ons comfort. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren door ervoor te zorgen minder natuurlijke rijkdommen en energie te gebruiken:

- door onze producten oordeelkundig te kiezen;
- door onze gedragingen aan te passen.

Die krachtlijnen zijn ook in het derde Brussels afvalplan vervat. Het plan beoogt de volgende doelstellingen:

- onze levenswijze en productiemethoden aanpassen;
- de hulpbronnen rationeel gebruiken;
- ons afval sorteren en correct verwijderen.

... zonder te raken aan de economische ontwikkeling en het welzijn.

Dit plan kan alleen slagen als wij allen, als consumenten, hieraan actief meewerken! Want er bestaan voldoende gezondere, meer milieuvriendelijke en dikwijls goedkopere oplossingen om gevaarlijk afval te weren.

In deze brochure vindt u eenvoudige en praktische raadgevingen die ervoor zullen zorgen dat uw woning (terug) gezond en milieuvriendelijk is.

*Evelyne Huytebroeck,
Brussels Minister voor leefmilieu en energie.*

Voor een nette woning
& een gezond milieu

Begrijpen om in te grijpen	4
Tips voor een betere levenskwaliteit	6
Desinfecterende reinigingsmiddelen	7
Specifieke onderhoudsproducten	10
Muurverven	12
Batterijen en accu's	15
Pesticiden voor binnen	16
Gevaarlijk afval correct verwijderen	18
Kortom	19
Meer informatie...	20

WELKE PRODUCTEN BEHANDELT DEZE BROCHURE?

Onder de producten die het meest gebruikt worden voor de reiniging of verfraaiing van onze woninginterieurs, selecteerden wij die producten waarvoor één of meer milieuvriendelijke en praktische alternatieven bestaan.

Producten die wel chemisch afval genereren, maar niet door een evenwaardig alternatief kunnen worden vervangen of niet bestemd zijn voor het interieur van woningen, komen in deze brochure dus niet aan bod.

De markt ontwikkelt zich razendsnel. Dat geldt ook voor de meer milieuvriendelijke producten. Informeer u bijgevolg steeds vóór u "agressieve" producten koopt (zie p.20 Meer informatie).

Coördinatie: P. De Mulder (BIM) met de steun van het Brussels Observatorium voor Duurzame Consumptie (BODC)

Leescomité: C. Bouland, L. Demanet, R. De Laet en J. Van Bambeke (BIM) ; C. Rousseau (BODC).

Illustraties: L. Poma (Studio Poca)

Grafische vormgeving & design: L. Defaweux en M. Desager (BIM)

Verantwoordelijke uitgever: J.-P. Hannequart en E. Schamp, Gulledele 100 – 1200 Brussel

Wettelijk depot: D/5762/2004/21

Met inkt van plantaardige oorsprong gedrukt op gerecycleerd papier

BEGRIJPEN OM IN TE GRIJPEN

Welke gevaarlijke afvalstoffen worden ingezameld in Brussel?

Als voorzorgsmaatregel en om u het sorteren te vergemakkelijken, organiseert Net Brussel de inzameling van de volgende chemische huishoudelijke afvalstoffen:

- resten van onderhoudsproducten — detergenten, bleekwater, ammoniak, natriumhydroxide, ontkalkers, ovenreinigers, boenwas;
- spuitbussen die andere producten bevatten dan levensmiddelen of cosmetica;
- kwikthermometers — nooit breken! Kwik dat vrijkomt, is een giftig zwaar metaal dat, zelfs in kleine hoeveelheden, grote volumes water of grond kan verontreinigen;.
- verven, oplosmiddelen, vernis, lijmen, harsen, antiroestmiddelen, afbijtmiddelen, verdunningsmiddelen, ontvlekkers en hun verpakkingen.
- batterijen, autobatterijen en accumulators.
- motorolie, antivries en hun verpakkingen.
- brandblussers.
- pesticiden, insecticiden, chemische meststoffen en hun verpakkingen.
- producten van fotolabs, inkt, producten van kopieerapparaten, radiografieën.
- injectieaalden — verpak ze in harde recipiënten met een beetje ontsmettingsmiddel.
- neonlampen en compacte fluorescentiespaarlampen — nooit breken! Zij bevatten kwik.

Aan deze lijst kunt u alle resten van huishoudproducten en hun verpakkingen, aangeduid met een "gevaar"-symbool, toevoegen.

Geneesmiddelen moeten zonder verpakking en bijsluiter afgeleverd worden aan de apotheker. Verpakking en bijsluiter gaan, samen met het andere papier en karton, in de "gele zakken".

HET IS VAN HET GROOTSTE BELANG DAT DEZE AFVALSTOFFEN NIET ONDERLING WORDEN GEMENGD EN DAT ZE WORDEN INGEZAMELD IN HET KADER VAN DE SELECTIEVE OPHALING VAN CHEMISCH HUISHOUDELIJK AFVAL. ZO KUNNEN ZE DOOR GESPECIALISEERDE ONDERNEMINGEN WORDEN BEHANDELD VOLGENS ZEER STRIKTE VEILIGHEIDS- EN MILIEUREGELS..

Zie pagina 18 voor meer details over de selectieve inzameling van huishoudelijk chemisch afval.

Waarom zijn deze afvalstoffen gevaarlijk??

Gevaarlijke afvalstoffen kunnen nefaste effecten hebben op :

- onze gezondheid, onmiddellijk of op langere termijn: irritatie (ogen, huid, luchtwegen), hoofdpijn, stoornissen van het endocrien systeem en het zenuwstelsel, een verhoogd risico op kanker (voor sommige)... na rechtstreekse of langdurige blootstelling aan een mengsel van verontreinigende stoffen in de omgevingslucht (vluchtige elementen kunnen zich ophopen in de woning en daar aanwezig blijven);
- ons leefmilieu, zowel in onze onmiddellijke omgeving als elders: een zeer kleine hoeveelheid van deze chemische stoffen is voldoende om grote volumes water, lucht of grond te verontreinigen;

- de voedselketen: bepaalde polluenten tasten deze keten aan en hopen zich op in levende organismen;

Wist u dat een mens, tijdens zijn leven, wordt blootgesteld aan bijna 70.000 chemische stoffen, waarvan verschillende gekend zijn als zijnde gevaarlijk? Stof tot nadenken...

Als we willen streven naar een beter leefmilieu om de risico's voor onze gezondheid en die van onze naasten te beperken, moeten wij ervoor zorgen zo weinig mogelijk producten te gebruiken waaruit chemisch huishoudelijk afval voortkomt.

En de milieuvriendelijke alternatieven?

Milieuvriendelijke alternatieven zijn te kiezen, omdat ze doorgaans geproduceerd zijn op basis van minder verontreinigende stoffen (plantaardige oorsprong, hernieuwbare materialen, ...).

Let wel, een "natuurlijk" product kan ook als gevaarlijk worden gerangschikt als het een stof bevat waarvan geweten is dat ze - ook al is ze natuurlijk - gevaarlijk is.

Gevarensymbolen om u te helpen

U kunt gevaarlijke producten herkennen door het etiket aandachtig te bekijken.

Als een product een bepaalde hoeveelheid gevaarlijke stoffen bevat, moet het etiket de risico's en de te nemen voorzorgsmaatregelen vermelden aan de hand van:

- gevarensymbolen waarvan de grafische vormgeving in functie is van de gevarenklasse (zie hiernaast, samen met een bondige verklaring van hun betekenis);
- zinnen die de risico's verklaren (R-zinnen), zoals «vormt vergiftigde gassen in contact met zuren» (R31), een zin die men aantreft op producten die meer dan 5% bleekwater (actief chloor) bevatten;
- veiligheidsaanbevelingen (S-zinnen) die advies geven voor preventie en gebruik, zoals «Niet vermengen met zuren» (S50), een zin die voor dezelfde producten worden gebruikt.

U kunt de meest voorkomende zinnen lezen op de website www.observ.be (BODC) of www.poisoncentre.be (Belgisch antigifcentrum).

Gevarensymbolen

T+ : zeer giftig T : giftig - Product dat een stof bevat die, zelfs in een geringe hoeveelheid, onze gezondheid ernstige schade kan toebrengen

Xn : schadelijk Xi : irriterend
Product dat één of meer stoffen bevat die onze gezondheid schaden.

C : corrosief - Product dat een vernietigende werking heeft op levende weefsels en op materialen; veroorzaakt ernstige brandwonden.

N : gevaarlijk t voor het milieu
Product dat gevaarlijk is voor flora, fauna of milieu.

F/F+ : Licht en zeer licht ontvlambaar.
Product dat makkelijk vuur vat.

O : Oxiderend
Product dat de verbranding van andere producten bevordert.

E : Explosief
Ontploffingsgevaar

1. Koop en gebruik zo weinig mogelijk producten met deze vermeldingen.
2. Volg nauwlettend de gebruiks- en veiligheidsinstructies
3. Geef het afval mee met het chemisch huishoudelijk afval.

Het ontbreken van een symbool betekent nog niet dat een product onschadelijk is!

Alle onderhoudsproducten bevatten chemische stoffen, die dikwijls een vluchtig karakter hebben. Diverse onderzoeken hebben aangetoond dat (zelfs kleine hoeveelheden van) deze stoffen zich kunnen ophopen en de lucht in onze woningen verontreinigen als er geen doeltreffende ventilatie is.

Voor uw gezondheid is het belangrijk al uw huishoudelijke producten op een rationele wijze te kopen en te gebruiken, en ze steeds te sorteren zoals het hoort.

TIPS VOOR EEN BETERE LEVENSKWALITEIT

Uw gezondheid en de natuur beschermen, en tegelijk geld uitsparen is helemaal niet moeilijk! Volg de raadgevingen hieronder.

Doordachte aankopen

- **Verander uw gewoonten** — voorkomen is beter dan genezen! Regelmatig schoonmaken met wat warm water en allesreiniger voorkomt de ophoping van vuildeeltjes en het gebruik van agressieve, verontreinigende en... onnodige producten.
- **Schenk uw vertrouwen aan alternatieve producten** — ze zijn doeltreffend, niet te duur en minder verontreinigend zodat ze met succes een brede waaier van producten kunnen vervangen. Voorbeeld: azijn is een doeltreffend middel om kalkafzettingen los te weken.
- **Koop alleen het strikt noodzakelijke** — waarom een grote verscheidenheid aan chemische producten in huis bewaren? Een tip: koop enkel een product in de hoeveelheid die u nodig hebt voor uw onmiddellijke behoeften.
- **Lees aandachtig de etiketten** — het is de enige manier om exact de risico's te kennen vóór u er zelf mee wordt geconfronteerd. Best is producten met een gevarensymbool op het etiket te mijden.

Stop de verspilling en geef voorrang aan de veiligheid

- Volg de veiligheidsinstructies van de fabrikant op het etiket van het product.
- Gebruik al uw onderhoudsproducten rationeel.
- Houd u aan de voorgeschreven doseringen. Een verhoging van de dosis maakt het product niet doeltreffender!
- Meng nooit producten! Zo voorkomt u explosieve of giftige chemische reacties.
- Vergeet niet uw woning te verluchten. Een open raam is niet voldoende. Tijdens het gebruik van chemische producten is een lichte tacht nodig om te voorkomen dat vluchtige elementen zich in de woning ophopen.
- Was de handen na elk gebruik van chemische producten.

Correcte verwijdering van gevaarlijk afval

Dé stelregel is dat deze producten gescheiden van het andere afval moeten worden ingezameld. Ze moeten worden meegegeven bij de selectieve inzameling van huishoudelijk chemisch afval. In geen geval mag u ze in de "witte zakken" stoppen of in de gootsteen uitgieten.

Dit is de enige manier om de risico's voor uw gezondheid en het milieu te beperken.

In Brussel hebt u 3 mogelijkheden:

- de gewestelijke en gemeentelijke containerparken;
- de vaste "groene plekjes" (apothekers, fotografen, drogisterijen,...);
- de mobiele "groene plekjes": de inzameling gebeurt met een bestelauto die op regelmatige tijdstippen bepaalde standplaatsen in het Gewest aandoet.

Voor onze veiligheid en die van onze kinderen

Opgelet: zelfs een ongevaarlijk product kan gevaarlijk worden als het wordt ingeslikt! Tweeëndertig procent van alle oproepen aan het Antigifcentrum betreft vergiftiging door onderhoudsproducten (bleekwater, ovenreiniger, ontstopper, ontkalkingsmiddel,...), meer dan de helft houdt verband met ongevallen met kinderen:

- gebruik geen chemische producten in aanwezigheid van kinderen en huisdieren;
- bewaar ze buiten hun bereik;
- controleer na gebruik of de houder goed gesloten is.

Andere belangrijke aanbevelingen

- bewaar chemische producten in hun originele verpakking en houd het etiket in goede staat, zodat u het product kunt herkennen en de veiligheidsinstructies kunt lezen.
- giet geen producten over in andere recipiënten, en vooral niet in voedselverpakkingen die aantrekkelijk zijn voor kinderen.

In noodgevallen, neem contact op met het Antigifcentrum op het telefoonnummer 070 / 245 245

ZIJN DESINFECTERENDE REINIGINGSMIDDELEN ZINVOEL?

De voorbije jaren werd de markt overspoeld met “zuiverende”, “desinfecterende”, “hygiënebevorderende” en “bacteriëndodende” onderhoudsproducten. Deze reinigingsmiddelen, die één of meer antibacteriële bestanddelen (meestal bleekwater) bevatten, zijn hoegenaamd niet onmisbaar voor de netheid van uw woning. Bovendien zijn ze duurder, en brengt hun gebruik risico's mee voor het milieu en uw gezondheid.

Wist u dit ?

- Ziektekiemen zijn zeldzaam in onze woningen. In onze woningen heerst een duurzaam microbieel evenwicht dat ons beschermt tegen infecties. Regelmatig gebruik van bacteriëndodende producten verstoort dit evenwicht, waardoor zich agressievere en meer gevaarlijke ziektekiemen kunnen ontwikkelen.
- Desinfecterende reinigingsmiddelen zijn minder doeltreffend en meer verontreinigend. Om doeltreffend te zijn, moet een ontsmettingsmiddel op zijn minst 99,999% van de kiemen vernietigen, zoniet zal herkolonisatie het nut van de desinfectie snel teniet doen. Reinigingsmiddelen bereiken evenwel nooit dat doeltreffendheidsniveau.
- Een niet-gereinigd oppervlak desinfecteren, is totaal ondoeltreffend, omdat het ontsmettingsmiddel grotendeels geneutraliseerd wordt door het vuil. Maar als het oppervlak eerst gereinigd wordt, waarom dan nog ontsmetten ?
- Ongevallen met bleekwater komen veel voor. Het Antigifcentrum registreert jaarlijks meer dan 1000 thuisongevallen met bleekwater. Vermengd met een ander product, kan bleekwater zeer giftige en gevaarlijke stoffen vormen, zoals chloorgas (bij vermenging met zuren, bv. ontkalkingsmiddel, ontstopper,...) of chloramines (met ammoniak).
- Organische chloorverbindingen zijn schadelijk voor het milieu. Wanneer hij met het afvalwater wordt geloosd, kan de chloor uit bleekwater, in verbinding met organische moleculen, organische chloorverbindingen vormen: dit zijn hardnekkige, giftige verbindingen die zich kunnen ophopen in het grondwater en de voedselketen.

Het gebruik van ontsmettingsmiddelen in de woning wordt alleen aanbevolen in uitzonderlijke gevallen (bv. schimmelvorming) of op medisch advies (bv. een bewoner lijdt aan een besmettelijke ziekte die kan worden overgedragen via het toilet of de sanitaire installaties).

Hoe kan hun gebruik worden voorkomen of beperkt ?

- Regelmatig reinigen is beter dan af en toe ontsmetten. Er bestaan geen mirakels: een gezonde, nette woning hangt, in de eerste plaats, af van uw gewoonten!
- Regelmatig onderhoud van uw woning met een allesreiniger en wat warm water is doeltreffend en toereikend. Dergelijke reinigingsmiddelen hebben een bacteriëndodende werking die meer dan voldoende schenkt, zelfs in keuken of badkamer.
- Gebruik elke dag de borstel in het toilet. Kalkafzettingen bevorderen de ontwikkeling van micro-organismen. Regelmatig onderhoud — bv. met azijn — verhindert de vorming van de afzettingen, en zorgt ervoor dat minder agressieve ontsmettingsmiddelen moeten worden gebruikt.
- Ontsmet de kattenbak zonder bleekwater. Wilt u de kattenbak zuiveren of ontgeuren, dan is koud water met azijn of waterstofperoxide het ideale mengsel.

Bleekwater is niet de enige witmaker !

Gebruik liever zuurstofhoudende ontvlekkers op basis van waterstofperoxide (zuurstofwater). Zij zijn minder schadelijk: ze bevatten geen chloor, ontbinden zich snel en tasten de kleuren van het textiel niet aan. Maar vergeet niet dat u in de meeste gevallen de vlekken makkelijk kan verwijderen door ze meteen met wat lauwwater en zeep te reinigen.

ZIJN DESINFECTERENDE REINIGINGSMIDDELEN ZINVOL ?

Soms moet, voor vochtbestrijding, een beroep worden gedaan op een ontsmettingsmiddel

Vochtigheid bevordert de ontwikkeling van bacteriën en schimmels.

Ventilatie is onontbeerlijk om vochtigheid te bestrijden. Eenmaal de vochtigheid overwonnen, kunt u beginnen met het elimineren van de schimmels. Vermijd specifieke producten, die vaak zeer giftig zijn. Ziehier twee doeltreffende, minder schadelijke middeltjes :

- Verdun bleekwater (1 dosis) in water (2 tot 4 doses). Breng het met de gebruikelijke voorzorgen aan op de schimmels, laat 15 minuten inwerken en spoel vervolgens met zuiver water.
- Gebruik een oplossing van waterstofperoxide - te koop bij uw apotheker of drogist - voor gevoelige oppervlakken. Voor oppervlakken die bestand zijn tegen basen, kunt u een oplossing van natriumpercarbonaat (chloorvrij bleekmiddel) aanwenden.

Welk product u ook gebruikt, het ordewoord blijft hetzelfde: gebruik het doordacht en met mate.

8

Doordachte aankopen

- **Microvezeldoekjes** — een nieuwigheid ten dienste van het milieu.

Ze zijn doeltreffend, goedkoop en milieuvriendelijk. Onderzoek heeft aangetoond dat een microvezeldoekje en wat warm water de vlekken sneller en doeltreffender verwijdert dan een gewone doek met een reinigingsmiddel.

De voordelen van microvezeldoekjes zijn :

- ze zijn duurzamer;
- ze kunnen in de machine gewassen worden;
- u hoeft weinig of geen reinigingsmiddel te gebruiken;
- ze hebben een groot reinigend vermogen;
- ze kunnen ook gebruikt worden om stof af te nemen (zonder water).

Volg echter altijd goed de gebruiksaanwijzing.

- Liever een « **geconcentreerde allesreiniger** » dan tien specifieke producten.

Met een geconcentreerde allesreiniger kunt u uw interieur doeltreffend schoonmaken, spaart u geld uit en produceert u minder schadelijke afvalstoffen en afvalwater.

De volgende tabel toont duidelijk aan dat de geconcentreerde allesreiniger zonder ontsmettingsmiddel de goedkoopste en milieuvriendelijkste oplossing is.

Om een oppervlakte van 70 m² een jaar lang één keer per week te reinigen, is 1,56 liter product voldoende, en dat kost u slechts 2,27 euro (BODC, januari 2001).

Voor een nette woning
& een gezond milieu

NEEN, REGELMATIG ONDERHOUD VOLSTAAT !

Wekelijkse reiniging van een vloer met een oppervlakte van 70m ²	Hoeveelheid/jaar/gezin	Prijs/jaar/gezin	Afval/jaar/gezin
Allesreiniger,geconcentreerd zonder ontsmettingsmiddel	1,56 L	2,27 €	92 g
Allesreiniger,niet geconcentreerd, zonder ontsmettingsmiddel	5,20 L	9,67 €	334 g
“Hygiënebevorderend” product,niet geconcentreerd, met ontsmettingsmiddel	15,60 L	34,4 €	1.200 g

Een onderzoek van Testaankoop (nr. 474) bevestigt dat één goed gekozen reinigingsmiddel volstaat voor het onderhoud van het volledige huis, en op zijn minst even doeltreffend is als specifieke producten (voor vloer, badkamer enz).

Voorbeelden van allesreinigers met plantaardige wasactieve stoffen en zonder ontsmettingsmiddel zijn, volgens het BODC (enquête over onderhoudsproducten, maart 2004): Froggy allesreiniger (1,5L), Froggy allesreiniger met sinaasappel (0,5L), Ecover allesreiniger met citroen (1L), Sonett allesreiniger (1L) en Biotop geconcentreerde allesreiniger met sinaasappel (0,5L).

«Detergenten: onontbeerlijk maar...»

Ook al zijn detergenten onontbeerlijk om uw woning net en zuiver te houden, u moet er wel op letten ze **rationeel te gebruiken en correct te sorteren**.

Zelfs als op hun etiket geen enkel gevarensymbool voorkomt, blijven het verontreinigende producten, vooral door hun basisbestanddelen: de wasactieve stoffen .

Volgens de Europese reglementering, moeten detergenten minimaal 90% biologisch afbreekbaar zijn. Die beperking is echter alleen van toepassing op het gedeelte van het detergent dat uit oppervlakteactieve stoffen bestaat.

Wantrouw daarom vermeldingen zoals “biologisch afbreekbaar product” of “90% biologisch afbreekbaar”, want ze hebben slechts betrekking op een deel van het product (3% voor een allesreiniger tot 20% voor wasmiddelen).

1. Wasactieve stoffen zijn oppervlakteactieve stoffen (of tensiden), waarmee vuil doeltreffend kan worden verwijderd. Hun nadeel is dat ze niet volledig biologisch afbreekbaar zijn, niet volledig door de zuiveringsstations geneutraliseerd worden en de aquatische biodiversiteit kunnen schaden.

Hoe productresten verwijderen ?

De resten van desinfecterende producten en van detergenten moeten worden verwijderd met het huishoudelijk chemisch afval. En hun verpakkingen ?

Raadpleeg pagina 18 voor meer details over de verwijdering van huishoudelijk chemisch afval in het Brussels Gewest.

ZIJN SPECIFIEKE ONDERHOUDSPRODUCTEN NUTTIG ?

De meeste specifieke onderhoudsproducten – ovenreinigers, ontstoppingsmiddelen, ontkalkers, ammoniak,... - zijn krachtige chemicaliën. Soms zijn ze doeltreffend, maar bovenal kunnen ze schadelijk zijn voor de gebruiker en het milieu.

Wist u dit ?

Ze bevatten bijtende zuren of natriumhydroxide, die sterk irriterend kunnen zijn voor huid en ogen. Bovendien kunnen ze organische oplosmiddelen en toxische bewaarmiddelen of allergieveroorzakende parfums bevatten (BODC, Enquête over onderhoudsproducten, maart 2004).

Hoe kan hun gebruik worden voorkomen of beperkt?

Voor de oven...

Voorzorgen en raadgevingen om het onderhoud te vergemakkelijken:

- selecteer een geschikte temperatuur en baktijd en dek de schotel af om spatten op de ovenwanden te voorkomen;
- reinig uw oven na ieder gebruik met warm water en wat allesreiniger (zie pagina 9);

Voor de leidingen...

Voorzorgen en raadgevingen om verstopping te voorkomen:

- reinig jaarlijks de sifons van gootstenen, wastafels en badkuipen;
- werp geen etenresten in de gootsteen of het toilet (stop ze in de witte zak);
- plaats een zeef in de afvoer van de gootstenen om afval tegen te houden.

Opgelet: koffiedik en theebladjes helpen niet om verstopping tegen te gaan.

Voor de sanitaire installaties...

Voorzorgen en raadgevingen om kalkaanslag te vermijden:

- gebruik regelmatig de borstel voor de toiletten;
- droog vochtige oppervlakken in keuken of badkamer onmiddellijk af.

Doordachte aankopen

Ovens die properder zijn dan andere ?

Ovens met geëmailleerde, vlakke en regelmatige wanden zijn makkelijker te onderhouden.

Er zijn op de markt ook ovens die zelfreinigend zijn door katalyse of pyrolyse.

De katalyse gebeurt tijdens het bakken: de wanden, die met poreus email bekleed zijn, zetten de vetten om in koolzuurgas en water. Om de oven echt proper te krijgen, is er wel nog een bijkomende reinigingsbeurt nodig.

Het pyrolyse-systeem verbrandt de vuildeeltjes door de temperatuur tot 500°C te brengen. Deze oplossing is uiterst doeltreffend, maar ook energievretend en zeer duur.

Schuren zonder moe te worden ?

Gebruik om te ontvetten een schuurmiddel of natriumbicarbonaat met een aangepast schuursponsje.

Voor de meer hardnekkige vlekken doordrenkt u een doek met een mengsel van allesreiniger (zie p. 9) en wat warm water. Laat inwerken vóór u gaat spoelen.

Voorbeelden van schuurmiddelen zijn, volgens het BODC (Enquête over onderhoudsproducten, maart 2004): Yddis (0,75L), Vim (500g), Eres Kitchy Net (0,5L), Froggy (0,5L) en Ecover (0,5L).

Leidingen verstopt?

Verkiez de mechanische oplossingen.

Verstopte leidingen kunnen mechanisch worden vrijgemaakt met zuignappen, pompen en spiraalkabels.

Tips voor het gebruik: zorg ervoor dat, wanneer u de zuignap gebruikt, de gootsteen met water is gevuld. Om nog doeltreffender te werken, licht u eerst de boord van de zuignap op om ze met water te vullen. Als dit niet voldoende is, demonteer dan de sifon om vuil te verwijderen (dat u uiteraard niet in een andere leiding doet, maar in de vuilniszak) en maak van de gelegenheid gebruik om de staat van de afdichtingen te controleren. Plaats de sifon terug en probeer het mechanische hulpmiddel opnieuw.

NEEN, EEN ALLESREINIGER IS VOLDOENDE !

Is de leiding nog altijd verstopt ?

Kies uw ontstopper oordeelkundig.

Als mechanische oplossingen niet helpen, kies dan een doeltreffend en zo onschadelijk mogelijk product. "Biologische" ontstoppers (op basis van bacteriën en enzymen) zijn doeltreffend, en bevatten minder gevaarlijke stoffen dan hun "chemische" tegenhangers.

Voorbeelden van biologische ontstoppingsmiddelen, vermeld door Testaankoop (nr. 465, mei 2003): Biologische ontstopper Delhaize (1L), Biologische ontstopper Friss (1L), ecologische ontstopper Oxygen Ecozym (1L).

Opgelet: preventief gebruik van biologische of chemische ontstoppers is in alle gevallen zinloos.

En kalkafzettingen? Doe het met azijn.

Eenvoudige witte azijn is een doeltreffend middel om huishoudapparaten of bepaalde oppervlakken in uw woning te ontkalken. Gebruik hem voor grote oppervlakken en omvangrijke kalkaanslag. Op kwetsbare voorwerpen zoals kranen, kunt u gedurende enkele minuten een in azijn gedrenkte doek leggen.

Voor sanitaire installaties bestaan er ook gebruiksklare reinigingsmiddelen op basis van zwakke basen of azijn, die minder gevaarlijk zijn voor gebruiker en milieu dan bijtende producten. Maar ook deze detergents blijven, hoe dan ook, verontreinigende producten (zie pagina 9).

Voorbeelden van WC-reinigers zijn, volgens het BODC (Enquête over onderhoudsproducten, maart 2004): Froggy WC-reiniger op basis van azijn (0,75L), Ecover WC-reiniger (0,75L), Biotop WC-gel met melkwei en azijn (0,5L) en Sonett WC-reiniger (0,75L).

En spuitbussen ?

Zij zijn praktisch maar ze vernevelen de producten tot fijne druppeltjes, die wij makkelijk inademen en absorberen. En hoewel ze geen CFK's meer bevatten die de ozonlaag vernietigen, worden nu andere drijfgassen aangewend waarvan sommige (HFC's) het broeikas effect versterken.

Geuren bestrijden? De meeste ontgeurders en parfums voor het interieur... verontreinigen uw interieur!

Zij geven zeer vluchtige stoffen af, verspreiden zich makkelijk in de lucht en kunnen allergieën, irritatie en ademhalingsproblemen veroorzaken. Bovendien nemen hun schadelijke effecten toe als ze permanent worden verspreid.

Natuurlijke ventilatie is ideaal om uw interieur te ontgeuren.

Zorg voor een goede ventilatie van uw woning om onaangename geuren en gevaarlijke stoffen te verdrijven.

U kunt uw interieur ook een natuurlijk, aangenaam parfum geven. Enkele ideeën :

- lavendel;
- een pomander (sinaasappel doorprikt met kruidnagels);
- kleine linnen zakjes met natuurlijke specerijen;
- gedroogde bloemen, enz.

Opgelet: natuurlijke producten zijn niet altijd ongevaarlijk. Lees altijd de samenstelling op het etiket!

Hoe productresten verwijderen ?

Voor een correcte verwijdering, geef mee met het huishoudelijk chemisch afval :

- resten van reinigingsmiddelen, ammoniak, natriumhydroxide, ovenreiniger, ontkalkers enz.
- spuitbussen die geen levensmiddelen of cosmetica bevatten (ontgeurders, antistofproducten enz.)

Op die wijze kunnen deze afvalstoffen door gespecialiseerde ondernemingen worden behandeld. En hun verpakkingen? Raadpleeg pagina 18 voor meer details over de verwijdering van huishoudelijk chemisch afval in het Brussels Gewest.

MUURVERF KIEZEN ...

De verven hebben 4 bestanddelen :

- bindmiddelen (harsen): hun aard en hoeveelheid bepalen de eigenschappen van de verf (afwasbaarheid, duurzaamheid, ...);
- pigmenten: geven de verf haar kleur;
- additieven: bewaarmiddelen, UV-absorberende additieven enz.;
- oplosmiddelen: maken de verf vloeibaarder en makkelijker aan te brengen.

Naargelang de oorsprong en het type van deze componenten, maakt men een onderscheid tussen alkydverven (synthetisch op basis van organische oplosmiddelen, doorgaans white spirit), acryl- en vinylverven (synthetisch met water als oplosmiddel) en natuurlijke verven (op plantaardige basis).

Als consument dragen wij ook onze verantwoordelijkheid, want verven maken meer dan 30 procent van ons chemisch afval uit. Verkiez daarom verven met een geringe concentratie van organische oplosmiddelen, die dezelfde kwaliteiten bieden.

12

Wist u dit ?

De belangrijkste risicofactoren : organische oplosmiddelen en pigmenten.

De winning en de productie van synthetische oplosmiddelen (op basis van petroleum, een niet-hernieuwbaar materiaal) en van kleurstoffen, zijn schadelijk voor het leefmilieu.

Organische oplosmiddelen zijn vluchtige organische verbindingen (VOV) die, in de zomer, bijdragen tot ozonvorming en tot de versterking van het broeikas-effect.

Organische pigmenten zijn gevaarlijk wanneer ze zware metalen (chromium, lood enz.) en giftige micropolluenten bevatten.

Ieder zijn deel.

De wetgeving verplicht de producenten de hoeveelheid zware metalen in de verfproducten te verminderen. Zij spannen zich ook in om het gehalte aan organische oplosmiddelen te beperken. Laten wij hopen dat zij erin zullen slagen die ooit eens volledig te kunnen weren...

Hoe kan hun gebruik worden voorkomen of beperkt ?

Reinigen of overschilderen ?

Om een lokaal op te frissen, moet het niet altijd geschilderd worden. Als u vindt dat de verf of het behang wat dof geworden is, reinig dan de muren vóór u beslist al dan niet te gaan schilderen.

Met water of een eenvoudige vlakgom kunt u vlekken verwijderen (stofstrepes, meubels enz.) en uw muren opnieuw glanzend of helder maken.

Als het om een zeer verse vlek gaat, kunt u ze best meteen verwijderen terwijl ze nog nat is. Om te voorkomen dat u verf wegwast, gebruikt u best een vochtige spons of doek, eventueel met zeep, in plaats van een bijtend product of een schuursponsje. Op die manier hoeft u uw lokaal niet zo vlug volledig op te frissen...

Voor een nette woning
& een gezond milieu

Doordachte aankopen

Opteer voor duurzame verven.

Wilt u het aantal “opfrissingsbeurten” beperken, dan gebruikt u best kwaliteitsverf die u op de juiste manier aanbrengt. Het is dan ook belangrijk een product te kiezen dat speciaal geschikt is voor de werken die u wilt uitvoeren (buiten, binnen, badkamer, ...).

Bereken zorgvuldig de te kopen hoeveelheden. Volgens de statistieken kopen wij gemiddeld 10% te veel verf. Om overschotten te vermijden :

- bereken nauwkeurig de hoeveelheid die u nodig hebt voor uw schilderwerken;
- gebruik “testers” indien u twijfels hebt over de kleur.

Om u te helpen, hebben bepaalde verffabrikanten hiervoor rekenprogramma’s op hun internetsite staan.

Water is het beste oplosmiddel.

Verven met water als belangrijkste oplosmiddel zijn minder schadelijk voor de gezondheid en het milieu.

Zelfs indien er vaak bewaarmiddelen of andere potentieel schadelijke verbindingen moeten worden toegevoegd, bevatten ze beduidend minder organische oplosmiddelen (maximaal 10%) dan klassieke alkydverven (tussen 40 en 50%). Er bestaan zelfs volledig oplosmiddelvrije verven op waterbasis. In de categorie van de verven op waterbasis, zijn de acrylverven minder verontreinigend dan vinylverven met PVC. “High solid”-verven gelijken op alkydverven, maar bevatten slechts 15 tot 20% organische oplosmiddelen.

Ook voor natuurlijke verven is water het beste oplosmiddel.

Bepaalde verven zijn minder verontreinigend dan andere. Dat geldt voor natuurlijke verven op waterbasis, die samengesteld zijn uit hernieuwbare materialen van plantaardige oorsprong. In het algemeen bevatten zij minder schadelijke bestanddelen. Bij gebrek aan een wettelijke definitie, hebben natuurlijke verven sterk uiteenlopende eigenschappen en samenstellingen. Controleer bijgevolg altijd de samenstelling op het etiket en opteer voor producten op waterbasis

Het Europees “ecolabel”: steeds meer bekendheid voor de “bloem”

Almaar meer in België verkochte verf- en vernismerken dragen het Europese ecolabel, gesymboliseerd door een bloem: Romacryl plafond van Libert Paints en Parketvernis van V33. Voor alle aanvullende informatie over deze producten of dit label, surf naar www.ecolabel.be.

Doe een beroep op specialisten.

Kies winkels en verdelers die u duidelijke en nauwkeurige informatie over de producten verschaffen en professioneel advies kunnen geven.

MUURVERF KIEZEN...

Goede raadgevingen

Ventileer altijd tijdens en na !

Zelfs verscheidene dagen na het aanbrengen, blijft verf vluchtige organische verbindingen (VOV) vrijgeven. Hoewel hun hoeveelheid afneemt naarmate de verf droogt, blijven VOV's potentieel gevaarlijk en worden sommige makkelijk geabsorbeerd door ons organisme. Herhaalde blootstelling kan zelfs het zenuwstelsel aantasten. Ventilatie is dan ook absoluut noodzakelijk.

Schilder niet met het pistool of de spuitbus.

Spuitpistolen en spuitbussen vernevelen fijne deeltjes in de omgevingslucht van de woning. Ze kunnen in de longen dringen, of aan huid en haren kleven. Bovendien leidt hun gebruik tot een aanzienlijke verfvorspilling.

Wat te doen tussen twee verfbeurten ?

Berg uw verfborstels en -rollen op in een plastic zak om te voorkomen dat ze uitdrogen. U hoeft ze niet noodzakelijk uit te spoelen.

De handen wassen zonder de huid te irriteren.

White Spirit is te irriterant om er de handen mee te wassen na het schilderen. Gebruik liever een zachte «zeep voor knutselaars». Ze is doeltreffend, irriteert niet en heeft een peeling-effect dat de huid glad maakt.

Hoe productresten verwijderen ?

Vooraf als u niet regelmatig schildert, is het aan te raden uw verfborstels en ander gereedschap, zonder te reinigen mee te geven met het huishoudelijk chemisch afval, samen met de verfpotten. Dat is minder schadelijk voor het milieu.

Het water waarmee u uw gereedschap hebt gereinigd, mag niet door de gootsteen of het toilet worden gespoeld. Het moet eveneens worden meegegeven met de inzameling van het huishoudelijk chemisch afval.

Raadpleeg pagina 18 voor meer details over de verwijdering van huishoudelijk chemisch afval in het Brussels Gewest.

MINDER BATTERIJEN...

Alle batterijen, wegwerp- of oplaadbaar, bevatten stoffen die schadelijk zijn voor het leefmilieu. Aangezien de Belg gemiddeld 7 tot 10 batterijen per jaar gebruikt, betekent dit in totaal zo'n 100 miljoen batterijen, dat is meer dan 3.750 ton gevaarlijk afval!

Wist u dit ?

Bovendien is de productie zelf verontreinigend en vergt ze 50 tot 150 keer meer energie dan een batterij ooit levert. In 30 % van de gevallen zijn de batterijen geïntegreerd in de apparaten. Dat geldt vooral voor gadgets en promotiegeschenken, die aan geen enkele daadwerkelijke behoefte beantwoorden. Met andere woorden, in ruil voor heel wat verontreiniging hebben ze weinig toegevoegde waarde voor ons welzijn.

Doordachte aankopen

Verkiez alternatieven zonder batterij.

Er zijn milieuvriendelijke alternatieven: mechanische energie (wekker, weegschaal, horloge,...), "manuele" energie (tandenborstel, scheerapparaat) en zonne-energie (rekenmachine,...). Deze oplossingen zijn niet noodzakelijk duurder en bieden dezelfde mogelijkheden.

Apparaten die op netstroom of oplaadbare batterijen werken: minder duur voor dezelfde mogelijkheden.

Kies voor apparaten die op netstroom of oplaadbare batterijen werken.

Oplaadbare batterijen bevatten ook schadelijke stoffen, maar door ze opnieuw te gebruiken (tot 1000 keer!), kunnen we zowel de hoeveelheid wegwerpbatterijen als de hoeveelheid gevaarlijk afval beperken. Oplaadbare batterijen kosten in het gebruik veel minder dan hun tegenhangers voor eenmalig bereik, hoewel ze duurder zijn bij aankoop.

Testaankoop (nr. 429) heeft berekend dat, indien u gedurende een jaar een looplamp 2 uur per dag gebruikt, het u jaarlijks 34 keer minder kost wanneer u hiervoor twee oplaadbare batterijen gebruikt dan 116 alkalische batterijen!

Verhoogd gebruikscomfort met een geïntegreerde oplaadbare batterij

Apparaten met geïntegreerde oplaadbare batterij (zaklantaarns, looplampen enz.) zijn makkelijker te gebruiken.

Hoe ze correct verwijderen ?

U kunt al uw gebruikte batterijen kwijt door ze in de geel-groene dozen van BEBAT te stoppen die in de meeste warenhuizen, scholen, kantoren enz. beschikbaar zijn. U kunt ze ook meegeven bij de selectieve ophaling van huishoudelijk chemisch afval.

Raadpleeg pagina 18 voor meer details over de verwijdering van huishoudelijk chemisch afval in het Brussels Gewest.

PESTICIDEN VOOR BINNEN...

Pesticiden – producten die muggen, kakkerlakken, mieren enz. doden – bevatten chemische stoffen die in vele gevallen agressief en schadelijk kunnen zijn voor onze gezondheid.

Wist u dit ?

Verkeerd of langdurig gebruik van pesticiden binnenshuis (wettelijk biociden genoemd), kan de concentratie van dikwijls gevaarlijke verontreinigende chemicaliën in uw woning verhogen. En een toenemende verontreiniging van de binnenlucht, te wijten aan de ophoping en de menging van deze pollutanten, verhoogt de gezondheidsrisico's aanzienlijk, vooral dan bij kinderen: risico van kanker, verstoring van de hormonenhuishouding, stoornissen van het zenuwstelsel, ...

Systemen met vertraagde afgifte (veel gebruikt voor de bestrijding van muggen) die op netstroom werken, geven permanent schadelijke stoffen af.

Ook schadelijk voor ons milieu.

Gevaarlijke resten van pesticiden kunnen, zelfs in kleine hoeveelheden, het milieu verontreinigen. Wanneer ze met het afvalwater worden afgevoerd, dringen ze door tot de ondergrondse waterbekkens, waar ze het water verontreinigen. Ze kunnen ook door levende organismen geabsorbeerd worden en zo de voedselketen besmetten.

Daarom moeten gebruikte pesticiden, vooral als ze gevaarlijke stoffen bevatten, worden meegegeven met het huishoudelijk chemisch afval, zodat ze door gespecialiseerde ondernemingen kunnen worden behandeld.

Doordachte aankopen

Tegen vliegen en muggen.

Horren zijn het beste preventiemiddel. U kunt ze in raam- en deuropeningen plaatsen of ze in gasvorm (niet doordrenkt met pesticiden) boven uw bed aanbrengen.

De meest milieuvriendelijke manier om muggen of vliegen te doden, blijft de vliegenmepper.

Om muggen op een afstand te houden, kunt u enkele druppels citronellaolie op uw kussen laten vallen of een bosje vers citronellagrassen op uw nachttafel leggen.

Vliegen kunt u op een afstand houden door het licht te doven in de slaapkamer, de deur te openen en het licht aan te steken in de aangrenzende kamer. De vliegen zullen het licht opzoeken, en u hoeft alleen snel de deur te sluiten nadat u dat licht hebt gedoofd.

Tegen mieren.

Om te voorkomen dat mieren uw woning binnendringen, kan u planten zoals wormkruid, absint, lavendel, marjolein, notenbladeren enz. op hun "route" plaatsen.

Als u zich onmiddellijk van de mieren wil ontdoen, reinig dan de weg die ze volgen, met een beetje zeepwater.

Wordt u vaak door mieren geplaagd, strooi dan rechtstreeks boorzuur in poedervorm (verkrijgbaar onder de naam "Flea Zero") in hun nest. Dit is het enige pesticide dat wordt aanbevolen door het Pesticide Action Network (PAN).

TE VERMIJDEN VOOR ONZE GEZONDHEID !

Het is één van de minst toxische chemische producten om bepaalde “plagen” doeltreffend te bestrijden. Maar opgelet: hoewel dit product wel wordt aanbevolen, blijft het toch schadelijk! Lees en volg de voorzorgsmaatregelen. Draag een stofmasker, een beschermbril en veiligheidshandschoenen om het aan te brengen. Houd levensmiddelen uit de buurt, en bewaar het poeder buiten het bereik van kinderen en huisdieren.

Tegen bakkerstorren en kakkerlakken.

Er bestaan diverse types van vallen, kleine kartonnen dozen bestreken met lijm, met of zonder aas (voedsel, geslachtsferomonen), die u gedurende 24 uur moet uitzetten. Voor de bestrijding van grote hoeveelheden kakkerlakken is boorzuur in poedervorm een doeltreffend gif, op voorwaarde dat het goed droog blijft. Nadeel: het middel moet op zijn minst een week inwerken. Strooi liever een kleine hoeveelheid in de nesten, in plaats van een hoge dosis, die door de

kakkerlakken zal worden gemeden.

Opgelet: hoewel boorzuur wordt aanbevolen, blijft het toch een schadelijk product! Lees en volg de voorzorgsmaatregelen (zie «Tegen mieren»).

Tegen motten.

Motten vreten wol aan. Aangezien heel wat wollen kledingartikelen hiertegen vooraf zijn behandeld, zijn specifieke producten zinloos.

Wil u “mottengaten” voorkomen, dan moet u gevoelige kledingstukken en kasten minimaal één keer per jaar reinigen, in augustus (wanneer de motteneieren uitkomen).

Bescherm uw wollen kledingstukken met een kunststofhoes.

Motten schuwen bepaalde planten met een sterke geur, zoals:

- lavendel en rozemarijn;
- cederhout (na enkele maanden opnieuw instrijken met olie van cederhout);
- een sinaasappel doorprikt met kruidnagels.

Hoe ze correct verwijderen ?

Resten van pesticiden en hun verpakkingen worden als gevaarlijk afval beschouwd, en moeten bijgevolg worden gesorteerd en meegegeven bij de selectieve ophaling van huishoudelijk chemisch afval. Raadpleeg pagina 18 voor meer details over de verwijdering van huishoudelijk chemisch afval in het Brussels Gewest.

GEVAARLIJK AFVAL CORRECT VERWIJDEREN

Resten van gevaarlijke producten, hun verpakkingen en het met deze producten doordrenkt gereedschap zijn gevaarlijk afval. Daarom moeten ze afzonderlijk worden ingezameld via de ophaling van huishoudelijk chemisch afval. Ze worden dan op de correcte wijze verwijderd om de risico's voor uw gezondheid en het milieu te beperken.

Wat te doen met verpakkingen van onderhoudsproducten zonder gevarensymbolen ?

Stop ze in de "blauwe zakken", zodat ze in de gepaste recyclageketen belanden.

Twee voorwaarden :

- hun etiket draagt geen gevarensymbool (zie pagina 5);
- de verpakkingen bevatten geen product meer.

Het is aanbevolen deze verpakkingen niet te spoelen en geen productresten in de gootsteen te gieten. Zo voorkomt u dat chemische resten in het afvalwater belanden !

De gootsteen en het toilet zijn geen vuilnisbakken !

Giet geen resten van chemische producten uit in de gootsteen of het toilet.

Voor de veiligheid van ons milieu, vermijd gevaarlijke stoffen in de riolering te lozen. Zij kunnen zich met elkaar vermengen en een nog gevaarlijker mengsel van verontreinigende stoffen vormen.

In het Brussels Gewest werkt het zuiveringssysteem met bacteriën die de verontreinigende stoffen uit het afvalwater filteren. Gevaarlijk afval dat in de gootsteen wordt uitgegoten, kan deze bacteriën doden en zo verhinderen dat het water wordt gezuiverd. Alleen ons huishoudelijk afvalwater (reiniging, keuken, ...) en bepaalde vloeistoffen in kleine hoeveelheden (fruitsap, melk, azijn, ...) mogen door de gootsteen worden gespoeld.

De rioleringen zijn niet 100 % hermetisch !

Een deel van het afvalwater kan door de wanden en barsten van het rioleringsnetwerk sijpelen en rechtstreeks in het grondwater of de bodem belanden. Op die manier kunnen gevaarlijke stoffen, afkomstig van onze woningen, het milieu verontreinigen.

Waar kunt u terecht met uw huishoudelijk chemisch afval ?

In Brussel beschikken de gezinnen over diverse mogelijkheden om hun gevaarlijk afval gratis mee te geven met de selectieve ophaling van huishoudelijk chemisch afval :

- **Gewestelijke containerparken :**
Rupelstraat te 1000 Brussel of Britse Tweedelegerlaan te 1190 Brussel.
Van dinsdag tot zaterdag, van 9 tot 16u
- **Gemeentelijke containerparken :**
neem contact op met uw gemeentebestuur.
- **Vaste «groene plekjes»**
apothekers, fotografen, drogisterijen,...
- **Mobiele «groene plekjes»**
de inzameling gebeurt met een bestelauto die op regelmatige tijdstippen bepaalde standplaatsen in het Gewest aandoet.

Voor meer informatie over de exacte adressen en de openingsuren van de groene plekjes, neem contact op met Net Brussel op 0800 / 981 81 of bezoek de website www.netbrussel.be.

Wat gebeurt er met het ingezameld huishoudelijk chemisch afval ?

Het recyclebaar afval volgt de specifieke recyclagenetwerken (batterijen, radiografieën,...).

Het niet-recyclebaar afval wordt vernietigd door gespecialiseerde ondernemingen, die borg staan voor een correcte behandeling, overeenkomstig de strengste normen.

Er zijn drie vernietigingsmethoden: verbranding in speciale ovens, terugwinning van energie of fysisch-chemische behandeling.

Voor meer informatie, neem contact op met Net Brussel.

KORTOM

- Vele van onze huishoudelijke activiteiten (schoonmaken, schilderen,...) hebben effecten op onze gezondheid en leiden tot de productie van verontreinigende stoffen en huishoudelijk chemisch afval..
- Door onze koopgewoonten en ons gedrag aan te passen, kunnen wij die effecten beperken.
- Er zijn gezondere, meer milieuvriendelijke alternatieven, en deze brochure helpt u ze te herkennen.
- Let wel, een "natuurlijk" product of een product "zonder gevarensymbool" is niet noodzakelijk onschadelijk.
- Hoewel het niet altijd mogelijk is chemische producten volledig uit onze woningen te weren, moeten wij:
 - nauwlettend de gebruiksinstructies volgen;
 - ze rationeel gebruiken;
 - vermijden ze te mengen ;
 - ze correct verwijderen.
- Een goede ventilatie is belangrijk om de ophoping van verontreinigende chemische stoffen in de binnenlucht van onze woningen te voorkomen.
- Gevaarlijk afval moet correct worden gesorteerd via de inzameling van huishoudelijk chemisch afval, zodat het vervolgens door gespecialiseerde ondernemingen kan worden behandeld.
- In Brussel zijn er diverse mogelijkheden om huishoudelijk chemisch afval te verwijderen

Het afval, het leefmilieu of het energie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Dienst Info-Leefmilieu van het BIM

Tel. : 02 / 775 75 75 – Fax: 02 / 775 76 21

info@ibgebim.be - www.ibgebim.be

Loket in de Sint-Gorikshallen – Sint-Goriksplein in 1000 Brussel

Openingstijden van het loket: van dinsdag tot vrijdag tussen 10 en 18 u en zaterdag van 14 tot 17u.

Afvalophaling in het Brussels Gewest

Net Brussel

Tel.: 0800 / 981 81

louis@netbrussel.be - www.netbrussel.be

Duurzame consumptie en enquêtes van het BODC

Brussels Observatorium voor Duurzame Consumptie (BODC)

observ@oivo-crioc.org - www.observ.be

Huishoudelijke vergiftigingen

Belgisch Antigifcentrum

Tel. : 070 / 245 245

www.poisoncentre.be

Loket in de Sint-Gorikshallen